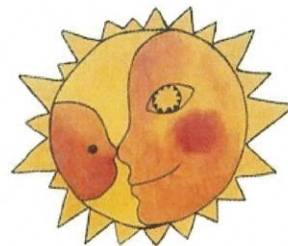

**Gondos Panni Család és Gyermekjóléti Központ
és Szociális Szolgálat**

8220 Balatonalmádi, Baross Gábor u. 32.

Tel.: 88/542-553,-554 Fax.: 88/ 430-274,

e-mail: almadikozpont@almadikozpont.hu;

„Tanulj a tegnaptól, élj a mában, és reménykedj a holnapban” (Albert Einstein)

**B) A GONDOS PANNI CSALÁD ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT ÉS
SZOCIÁLIS SZOLGÁLAT**

2024-BEN BALATONALMÁDIBAN VÉGZETT GYERMEKJÓLÉTI ALAPELLÁTÁS BEMUTATÁSA

A fenti témában készített beszámolót a jogszabályi előírások rendelkezéseinek megfelelően a Gyvt. 96. § 6. bekezdésében a települési önkormányzatok számára előírt átfogó értékelés elkészítéséhez kapcsolódó **149/1997.(IX.10.) Korm. rendelet** 10. számú mellékletének intézményünkre vonatkozó tartalmi követelményeinek figyelembevételével készítettük. Ezt az rendelkezés kötelezően meghatározza a tartalmi követelményeket és a beszámoló szerkezetét. Intézményünk beszámolója jogszabályi előírás alapján tartalmazza – a 2016. január 1-től működő – a család-és gyermekjóléti központ szakmai munkáját bemutató tájékoztatást is.

A fenti kormányrendelet **kötelező tartalmi és formai keretet ad a beszámolónak**, így az abban előírt tartalommal készítjük azt. *Emellett azonban-megtörve a jogszabály adta szerkezetet- ebben az évben is a legfőbb problémák számba vételével indítunk annak érdekében, hogy ezek a területek fókuszba kerülhessenek a fenntartói oldalon is.*

1. A GYERMEKJÓLÉTI ÉS CSALÁDSEGÍTŐ SZOLGÁLAT ÁLTAL A TELEPÜLÉSEN ÉRZÉKELT FŐBB PROBLÉMÁK:

- a. Bár a problémákat nem preferencia sorrendben ismertetjük, ennek ellenére, **évek óta első helyre kell sorolnunk az észlelő jelző rendszer működésének hiátusain alapuló problémákat. A gyermek védelmének első vonalát jelenti a Gyvt-ben előírt jelzési kötelezettség.** Időben megtett jelzések hiányában a gyermekjóléti szolgálat, gyermekjóléti központ csak tűzoltó jellegű munkát képes végezni, amely az érintett gyermek és családja helyzetében eredményes kimenetelű segítséget nagyon kevés esetben

képes nyújtani. Az észlelő-jelző rendszer **1997-től kötelezően** működő fórum, melynek tagjait a Gyvt taxatív módon meghatározza. Ennek alappilléreit jelentik a köznevelési intézmények, egészségügyi szolgáltatók, rednőrség. A rendszer jobbítása érdekében, -amелlett, hogy a jelzőrendszeri tagok saját ágazati szabályozóikban találnak kötelező előírásokat a részvételükre és kötelezettségeikre vonatkozóan- intézményünk minden jelzőrendszeri tagot ellát az aktuális protokolllt tartalmazó írásos tájékoztatókkal. A **2024/2025-ös köznevelési évben** is elkészítettük és eljuttattuk a pedagógusokhoz „**Sorvezető**” című **óvodai/iskolai kiadványunkat**, amely érthetően és röviden minden fontos információt, tájékoztatást tartalmaz, amelyre a pedagógusoknak a jelzőrendszeri feladataik ellátásához szükségük van. Az edukáció részét képezik a személyes, köznevelési intézményekben tartott előadások, konzultációk, valamint a havi jelzőrendszeri megbeszélés is. **28 évvel a Gyvt hatályba lépését követően** azonban elmondható, hogy 2024-ben is számos olyan ügyben kellett eljárunk, ahol a **jelzések megkésve, vagy egyáltalán nem érkeztek** meg. Jellemző bizonyos problémák fel nem ismerése, rossz értékelése, vagy elbagatellizálása, „intézményen belül tartása”, amely miatt gyermekek akár hosszú időn keresztül bántalmazás, veszélyeztetés, vagy akár abúzusok elszenvedői lehetnek. Intézményünk országosan is élen jár abban, hogy azokban az esetekben, ahol a sokszori tájékoztatás ellenére súlyos mulasztások történnek, a **Gyvt 17.§. (4) és (5) bekezdése szerinti felelősségi eljárást megindítsa** a gyámhivatalnál annak érdekében, hogy a jelzésre kötelezettek a gyermekek védelmében időben megtegyék a szükséges lépéseket.

- b. **Területünkön érzékeljük a lakhatási problémák** erőteljes megnövekedését. Az ingatlanárak és bérleti díjak emelkedésével egyre többen szorulnak ki a településről úgy is, hogy munkavállalói státuszban vannak. Az ingatlanok egy része, melyben klienseink élnek, lakhatásra alkalmatlanok, vagy állaguknál fogva jóval drágább lakhatást biztosítanak, mint amit egzisztenciálisan elbír ez az érintett kör. A szociális és egyéb bérlakások száma kevés, a korábban működő, átmenetileg magánszemélyektől érkező és jelentős támogatást nyújtó **szívességi használat** intézménye pedig szinte teljesen **kikopott** a megváltozott társadalmi miliőben. Erről számos alkalommal, többek között blogunkban részletesen is írtunk. „*Azt mondd meg nekem, hol lesz majd lakóhelyünk*” címmel. https://almadiszockp.blog.hu/2020/12/02/ azt_mond_meg_nekem
- c. **A pszichiátriai betegséggel** küzdő klienseink száma évről évre nő, eszközkészletünk viszont hiányos az ő kezelésüket illetően. Sokszor **kezeletlen pszichés betegség**, betegségtudat hiánya miatt az együttműködés nem tud megvalósulni, csak egyoldalúan, illetve „**tűzoltás**” jelleggel. De állapotukból adódóan nem is várható el tőlük a teljesen önálló életvitel vagy döntéshozatal. A **támogatott döntéshozatal intézménye jogilag adott**, de az ahhoz vezető eljárási út nehezen bejárható. Nehezíti a pszichiátriai betegek

helyzetét, hogy legtöbbször természetes támaszaik kihátrálnak mögülük vagy egyáltalán nincsenek. Ők egzisztenciálisan, munkaerőpiaci esélyeiket illetően is depriváltak. Közülük **nagy számban látunk el olyanokat, akik önmagukra és környezetükre is veszélyt jelentenek. A magas viselkedésű kockázatú, auto- és heteroagresszív kliensek speciális ellátásának hiánya az ellátási területünkön akár közösségi problémákat is okoz.** (támadó fellépés, bántalmazás, lakóközösségi problémák, közveszély okozásának lehetősége) Az egészségügyi önrendelkezéssel kapcsolatos jogi korlátok miatt őket nagyon nehezen lehet az amúgy is alacsony kapacitású pszichiátriai szakellátásba bevonni. Gondnokság alá vételük, egészségügyi ellátásba juttatásuk az eljárási szabályozók miatt nehezített, a szociális szakellátás kiépítetlensége miatt pedig nagyon nehéz a szakszerű, az érintetteket és/vagy a helyi közösséget is óvó humánus megsegítésük. Itt kell jeleznünk azt is, hogy *az Sztyv rendelkezései és Balatonalmádi népességszáma alapján a pszichiátriai betegek nappali ellátása városunkban kötelezően megszervezendő szolgáltatási elem! Ezt a feladatot az önkormányzat un. kitagolással (más, egyházi, vagy civil fenntartású szervezettel) is biztosíthatja.*

- d. **Évek óta** érzékelhető a kapcsolati és kommunikációs válságok felerősödése, amely számos további problémát hív elő. Ilyen, folyamatosan megnövekedő számban előforduló jelenség a **szülői elidegenítés** folyamata. Ekkor a különvált szülők, illetve a családokhoz tartozó nagyszülők egymás ellen hangolása okoz a gyermekeknek súlyos traumákat. Erről (mivel a probléma előfordulása évről évre jelentősen nő) több fórumon, újságban is cikkeztünk. Ennek következményeként értékeljük azt, hogy a bíróságok és gyámhivatalok által elrendelt szülő-gyerek felügyelt kapcsolattartási esetszámok radikális növekedtek. Szomorú az a tendencia, hogy ilyen elmérgesedett helyzetben már nagyon ritkán lehet a családtagokat visszatéríteni egy nyugodt, hatósági kötelezésen, keretrendszeren kívüli a szülő-gyerek látogatás, kapcsolattartás irányába. A kapcsolattartásban „felnövő” gyermekek egy része a legjobb szándék mellett is intézményi és szülői abúzus elszenvedője. A kapcsolattartó szülők/nagyszülők közötti konfliktusok számos esetben intézményünk felügyelt kapcsolattartása alatt csapódnak le. A kérdésre, hogy miért áll ellen egy gyermek az egyik szülővel való kapcsolattartásnak, a válasz általában egy többretegű értékelést igényel, egy sor kölcsönösen egymásra ható tényező feltárásával. Vannak olyan esetek, amikor a gyermek kapcsolattartásának elutasítása szülői elidegenítésnek tekinthető, vagyis elsősorban az érzelmileg káros elidegenítő magatartás vagy attitűdök válaszreakciója a kedvezményezett (gondozó) szülő hatására. Ugyanakkor az is világos, hogy sok esetben, amikor a gyermek ellenáll az egyik szülővel való kapcsolattartásnak, a gyermek elutasítása mögött korábbi bántalmazás, rossz szülői magatartás, elsősorban

az elutasított szülőhöz kapcsolódó tényezők állnak. Vannak olyan esetek is, amikor a gyermek érthetően az egyik szülő oldalára áll, anélkül, hogy elutasítaná a másikat. A felügyelt kapcsolattartás a folyamatban részt vevő szakemberek számára szakmailag nagy kihívást, érzelmileg pedig jelentős mentális terheltséget jelent, legfőképpen amiatt, mert a bíróságok által elrendelt kapcsolattartás helyességét nem értékelhetjük, mert nekünk a szolgáltatás biztosítása a feladatunk. (lásd: *Amit kibogozhatsz ne vágd el!* c. cikk) <https://teruleti.szakmatamogatas.hu/dokumentum/fokuszban-a-kapcsolattartas-amit-kibogozhatsz-ne-vagd-el/>

- e. A kapcsolattartással összefüggően a **munkatársak mentális terheltsége** jelentős. Az esetszámok megnövekedése miatt **nyitvatartási időn túli időszakokat** is be kellett vonnunk a szolgáltatásba, melyre jelenleg túrórat nem fizetünk. A szülők jogi csatározásai közepette óhatatlan, hogy a segítő szakemberek is céltáblává válnak oly módon, hogy – tudomása és beleegyezése nélkül - kép-, hang-, vagy videófelvétel készül róluk. A szakemberek védelme érdekében került 2024-ben kiegészítésre az ügyfelekkel kötött Együttműködési megállapodás, amely külön pontban tájékoztatja a klienseket arról, hogy a kapcsolattartások ideje alatt a mediátor, kapcsolattartási munkatárs szakemberről a segítő folyamattal összefüggő hang-, kép-, és videófelvétel készítéséhez és annak bármilyen felhasználáshoz Intézményünk nem járul hozzá. (ez kérésre kivételt jelenthet az előzetes egyeztető konferenciákon)
- f. Balatonalmádi vonatkozásában érzékelhető, hogy a korábban az ellátási fókuszban szereplő (klasszikus anyagi, egzisztenciális, segélyezési) problémák mellett, az **egzisztenciális helyzettől független problémák** is nagy számban jelennek meg, illetve felerősödnek (családi, kapcsolati problémák, kapcsolati erőszak, kommunikációs, gyermeknevelési akadályok). Nagy kihívás a kollégáknak, hogy hatóság által kezdeményezett esetek, eljárások során sok szülő **ügyvéddel** érkezik intézményünkbe segítő támogatásért. Az esetek jelentős részében **a felek közötti jogvita** miatt **állóháború** alakul ki, melyet a felek jogi képviselői **eszkálnak**. Ezek az egyeztetések a mediatív, humánus, megbékélésre és **hosszútávú problémamegoldásra** törekvő **segítő munkát erodálják**.
- g. A korábbi évek járványügyi helyzete a -gyermekek és szüleik számára számos olyan helyzetet teremtett, melynek megsegítése hatalmas kihívást jelentett, és jelent most is szakembereink számára. A járvány lecsengését követően érezhető a csökkent bevonódás a közösségi színtereken való részvételre (munkahelyi, szabadidős, iskolai). A bezárkózás nehezen oldható. Ennek **utóhatásai hosszán elhúzódóan** jelentkeznek, a közösségi kapcsolatok, a gyermekek kommunikációs és egyéb mentális állapotát érintően is.

- i. így az elszigeteltségből, hétköznapi monotonitásból fakadó **mentális állapotromlás**, lehangoltsággal, szorongással, pánikbetegségekkel hozzánk forduló családok és gyermekeik száma még mindig nagyon magas.
 - ii. az iskolások **teljesítményszorongása**, vagy **iskola-fóbiája** jelentős
 - iii. Az azonnali **krízisintervenció**s beavatkozást igénylő esetek száma is megnövekedett. Falcolásos, cry-for-help típusú jelzések akár már az alsó tagozatos gyermekek körében is előfordulnak.
 - iv. A gyermekek, fiatalok körében az **internetes** felületek használatával jelentősen megnövekedtek a digitális csatornákon keresztül indított lelki erőszakos bántalmazások, kiközösítések akár rejtőzködően (**bullying**), akár nyílt közösségi platformokon ún. **közösségi igazságszolgáltatás** (lincselés- cancel culture) keretében. Ezek hatására az ilyen bántalmazásnak kitett személy (gyermek) teljesen összeomolhat, és az adott osztályközösségben is kooperációs, integrációs deficitet okozhat e jelenség, amely a problémamegoldás ellen hat. Ezekre az iskolai segítség programunk keretében próbálunk hatékony megoldásokat keresni.
- h. Szeretnénk kiemelni-** a gyermekjóléti központ feladatellátásának részeként, törvényi előírásoknak megfelelően bevezetett- **az óvodai és iskolai segítő tevékenység ez idáig tapasztalt szakmai meglátásait, sikereit és árnyoladait.**
- i. Az elmúlt három tanévben több alkalommal, több helyszínen tapasztunk problémát az oktatási, nevelési intézményekben, melyek időnként egy-egy gyermeket, **esetenként egész csoportot/osztályközösséget**, és ez által szülőket, pedagógusokat is érintett (ilyenek voltak a bántalmazás, kirekesztés, túlzott szexuális érdeklődés, pszichés-, magatartásprobléma, kirekesztés, agresszivitás, online zaklatás). Ezen problémák a mai, rohanó világgal együtt járó - mondhatni természetes - folyamatok, helyzetek, melyeket kezelniünk kell. Az óvodai és iskolai segítő tevékenység keretén belül intézményünk többnyire sikerrel tudta kezelni mindezt és több helyszínen, komoly érdeklődés mellett tudott egyéni pszichológiai megsegítést nyújtani az arra rászorulóknak részére, illetve nagy sikerrel dolgozott szülő és pedagógus csoportokkal is, mindezt úgy, hogy a résztvevőket otthonaikban, mindennapjaikban, szakmai munkájuk során is jól alkalmazható praktikákkal, információkkal láttuk el.
 - ii. Tapasztalataink szerint **egyre nagyobb gondot okoz a fiatalkori szerhasználat**. A korábbi évekhez képest **14-15 éves kor helyett, már az általános iskola felső tagozatában, 11-13 éves korban elkezdődik**. Ebben a korban a személyiség fejlődés még jóval intenzívebb, mint a későbbi, tinédzser évek alatt. Sajnos, **nem csak a szerhasználat kor szerinti kezdete változott**

meg, de a piacon kapható kábítószeres is nagy változáson mentek keresztül. Az új pszichoaktív szerek (dizájner drogok), mint a kristály, kati, biofű, jóval agresszívabbak az elődjeiknél. Sokkal hamarabb alakul ki a függőség és szinte 2-3 év alatt, teljesen tönkre teszik a szerhasználó tini mentális és/vagy fizikai egészségét. **Ezen a területen ezért is nagyon fontos a prevenció**, az egyéni- és csoportfoglalkozások, akár játékos formában, illetve kialakult szerhasználat esetén lényeges, hogy minél hamarabb eljusson a család egy segítő szakemberhez, aki fel tudja mérni a tinédzser szerhasználatának fázisát és mértékét. Intézményünkben egy olyan, szakértők által fejlesztett programot használunk (Mondj nemet a drogra!) az iskolai közösségekben, amely a gyerekekkel történő interaktív munkán alapulva adja át az egyéni szinten szükséges preventív ismereteket. Célunk az, hogy a **Kistérségi Kábítószerellenes Fórum** támogatásával intézményközi programokat dolgozzunk ki, melyek hatékony segítséget nyújthatnak. *Sajnos, a jelenlegi központi szabályozási irány szakmai mozgásterünket jelentősen beszűkítette.*

- iii. Az ellátási területen jelenleg 26 köznevelési intézménnyel (óvodák, általános iskolák, középiskolák) vagyunk kapcsolatban. Programunkat azonban nagyon alacsony létszámmal végezzük, elaprózva annak erejét. **26 köznevelési intézményben 3 fő lát el feladatokat 8 településen.** Ez a létszám még kreatív és innovatív megoldásokkal, újszerű módszerekkel sem teszi lehetővé azt, hogy valóban legyen segítő ereje ennek a nagyszerű szolgáltatásnak.
- iv. Központunk továbbra is igen magas számban találkozik a kamaszkori problémák közül az iskolai abúzzsal, a szabálykövető magatartás elutasításával, vagy nevelési problémákra alapuló **iskolai hiányzásokkal** (iskola főbia). Igen magas számban fordul elő a **korai iskolaelhagyás** problémája a középiskolások között. E diákok délelőtti elfoglaltságának megszervezését csoportos formában elindítottuk, mellyel támogatást tudunk nyújtani az iskolába, tanulmányokhoz történő visszatérésben. Sajnos, e ponton is vissza kell csatolnunk a jelző rendszer töredezettségére. Gyakori, hogy az **oktatási intézmények nagyon későn küldenek jelzést** az iskolakerülésről. A jogszabály 10, illetve 50 óra mulasztás esetén kötelezi az iskolákat jelzésre. Azonban előfordulnak olyan eseteink, ahol több száz órás hiányzást követően jelez az iskola és veszi fel a kapcsolatot a szolgálattal, amikor már a gyermek jobb esetben is **osztályozó vizsgára**, vagy **évisméltésre** kötelezett, rosszabb esetben **végleges iskola elhagyóvá** válik.
- v. Még mindig hiánypótló jelleggel nagy **hangsúlyt fordítunk a környezettudatos életvezetés elsajátítására a gyermekek körében**

(miniszünidőink és nyári táboraink tematikus heteit is erre alapoztuk). Ezt a mai napig nagy hiányterületnek érezzük. (Annak ellenére, hogy a gyermekeknél is érzékelhető a **klímaszorongás** megjelenése)

- vi. Évek óta hangsúlyos hátránynak tartjuk, hogy a **gyermekek korai fejlesztésére, gyógypedagógiai fejlesztésre** még mindig nincs kellő forrás és kapacitás Balatonalmádiban és a Járásban sem, bár **inkubátor** jelleggel a mi intézményünk is helyet adott több ilyen kezdeményezésnek.
- i. A fentiekén túl **nagy problémát jelent a szakképzett munkaerő megtalálása, megtartása.** (Bizonyos státuszainak jelentkező hiányában nyugdíjas kollégákkal töltünk be, illetve folyamatosan kényszerű helyettesítéssel kell a feladatellátást biztosítani.) A speciális, komplex problémák megoldásához szükséges kompetenciákat nyújtó képzéseket, azok hiánya, vagy ára miatt részben és kényszerűen saját belső képzésekkel pótoljuk. **2024. decemberében három kolléga** – szinte egyszerre – **jelentette be távozását**, mert az új munkahelyükön (jellemzően köznevelési területen) **jelentősen magasabb jövedelemre** tesznek szert. A három kollégából kettő iskolai-óvodai szociális segítő munkakörben, egy pedig **fogyatékosügyei/ esélyegyenlőségi/ gyógypedagógiai** területen dolgozott, ezért 2025-ben nagy kihívás elé állítja az intézményt és dolgozóit, hogyan tudjuk pótolni, más kollégákkal helyettesíteni a gyakorlott és „bejáratott, kapcsolatokat már kiépített” kollégákat. Emellett további erőfeszítéseket igényel a maradó kollégák részéről, hogy az újonnan jelentkező, e területet gyakran nem ismerő, vagy pályakezdő kollégák kötelező mentorprogramját napi szinten navigálja, kontrollálja.

A Kormányrendelet pontjait követő beszámoló alább következik:

1. A CSALÁD-ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT SZAKMAI MUNKÁJA A BALATONALMÁDI JÁRÁS TERÜLETÉN 2024-BEN

2016. január 1. óta működik intézményünkbe integráltan a család- és gyermekjóléti központ, mint önálló szakmai egység. A központ Balatonalmádi járás egész területén látja el a 1997. évi XXXI. törvény által előírt feladatait.

Ezek a következők:

1.) – **speciális szolgáltatásokat** nyújt a járás területén élőknek.

Konkrétan:

- **óvodai és iskolai** segítséget és (ha a helyi viszonyok azt indokolják) lakótelepi szociális munkát végez,
- **kapcsolattartási ügyeletet**, ennek keretében közvetítői eljárást, ide nem értve a 62/E. § és a 132. § (6) bekezdése szerinti közvetítői eljárást biztosít bírósági, gyámhivatali kijelölés alapján,
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri **készenléti szolgálatot (krízistelefont)** tart fenn,
- **jogi** tájékoztatásnyújtást és **pszichológiai** tanácsadást kínál a lakosságnak,
- **családkonzultációt**, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát tart a kívánt esetekben;

1/a) **miniszteri kijelölés** alapján **fogyatékoságügyi** tanácsadást lát el a teljes vármegye területén

2.) a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a **gyermek védelmére irányuló tevékenységeket** végez, amelynek keretében a központ

- kezdeményezi a gyermek *védelembe vételét* vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a *gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét*,
- *javaslatot* készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve *a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására*, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő **kiemelésére**, a leendő *gondozási helyére vagy annak megváltoztatására*, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködik a *pártfogó felügyelői szolgálattal* és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,

- utógondozást végez – a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve, a 86. § (1) bekezdés f) pontjában foglaltak szerint – a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készíti;

3.) **szakmai támogatást biztosít** az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára. (A járásban 3 intézmény fedi le az alapszolgáltatás feladatainak ellátását – Balatonkenese, Balatonakarattya, Balatonfőkajár, Csajág, Küngös településeken a Tátorján Szociális Szolgáltató Intézmény, Litér és Királyszentistván településeken a Bendola Család-és Gyermekjóléti Szolgálat, továbbá, Balatonalmádi, Balatonfüzfő, Papkeszi, Felsőörs, településeken intézményünk látja el az család- és gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat. 2025-től Papkeszi gyermekjóléti szolgáltatását Balatonfüzfő és Papkeszi települések közös hivatalának megszűnését követően törvényi szabályozás alapján Balatonkenese, mint székhelytelepülés intézménye veszi át. Ezen a településen a gyermekjóléti központ szolgáltatásait végezzük továbbra is.

A központ **szakmai létszámát** tekintve a 2024-es évben 4 fő esetmenedzser és 1 fő tanácsadó látta el a központ esetmenedzseléssel összefüggő feladatait. A 2023-as évvel ellentétben, 2024-ben személyi változás nem történt esetmenedzsereink és tanácsadó kollégánk vonatkozásában. Az esetmenedzserek közül az egyik kolléga látja el a központ szakmai vezetői és esetmenedzserei feladatait, tanácsadó kollégánk pedig jelzőrendszeri koordinátorként is működik a teljes járás területén, valamint az óvodai és iskolai segítő tevékenység egyik oszlopos tagja, mint mentálhigiénés tanácsadó. Az esetmunkában részt vevő kollégákon túl kötelezően 1 fő szociális diagnózist készítő kollégát is alkalmazunk, aki a család és gyermekjóléti területen túl az otthonközeli ellátásokkal kapcsolatos diagnózis-készítésbe is bevonható. A szociális diagnózist készítő esetmenedzserei feladatok ellátásához kapcsolódóan intézményünkben immáron 2 fő vett részt a feladatellátáshoz kapcsolódóan meghirdetett szakmai képzésen. Az adott évben 3 óvodai és iskolai szociális segítő státuszunk is rendelkezésre állt, melyeket akkor még maradéktalanul be tudtunk tölteni, azonban a beszámoló készítésének időpontjában azzal a nehézséggel küzd intézményünk, melyben 2 távozó munkatársunk hiányát szükséges pótolnunk.

2020-21-ben intézményünk közreműködésével megvalósult országos pilot programot követően **2022-től normatív** módon is támogatott szolgáltatási elemként kínáljuk a **fogyatékoságügyi, esélyegyenlőségi** tanácsadást, amelyet a teljes vármegyére kiterjedő ellátási területtel 2 fő munkatársunk lát el. Sajnálatos módon az érintett munkatársak esetében, ez évben is 1 fő vonatkozásában személyi változás állt be. A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 27/A. § alapján az alábbi feladatokat látják el:

- tanácsadás biztosítása a fogyatékos személy és családtagjai számára, a velük való kapcsolatfelvétel, az információnyújtás, a szociális készségek fejlesztése, az ügyintézés, valamint klubfoglalkozás és sorstársi csoportok szervezése, működtetése,
- együttműködés a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókkal, intézményekkel, egészségügyi alap- és szakellátásokat nyújtó egészségügyi szolgáltatókkal, oktatási, képzési szolgáltatásokat nyújtókkal, foglalkoztatási szolgáltatásokat nyújtókkal, közlekedési, sport-, kulturális és egyéb szabadidős tevékenységet nyújtó szervezetekkel, egyéb civil szervezetekkel, érdekvédelmi csoportokkal, valamint egyházi intézményekkel, közösségekkel,
- a fogyatékos személyek és családtagjaik számára biztosított szolgáltatások igénybevételének segítése, ideértve a család- és gyermekjóléti központ által nyújtott szolgáltatásokat,
- közreműködés egyes életvitelt támogató eszközök kölcsönzésében és speciális szolgáltatások közvetítésében,
- együttműködés a szociális diagnózist felállító esetmenedzserrel, és
- kapcsolattartás a többi fogyatékosügyi tanácsadóval.

Feladatok és számok

Az elmúlt években szakmai munkánk során **megfigyelt tendencia**, melyet országos mutatószámok is alátámasztanak, hogy legnagyobb számban jelentkező veszélyeztető körülményként **a családi konfliktusokkal, kapcsolati erőszakkal, elhanyagolással, bűnelkövetés gyanújával összefüggő esetek** körében van dolgunk, amelyeket a családtagoktól, jelzőrendszertől vagy rendőrségtől érkező jelzések alapján kerültek Intézményünk látókörébe. A gyermekjóléti központ a munkavégzése során alkalmazkodott ezekhez a kihívásokhoz, és próbáltuk tevékenységünket úgy megszervezni, hogy a nehezebb körülmények között is megfelelően ellássuk a gyermekekkel és családokkal, illetve az érintett hatóságok felé feladatainkat.

Az alábbi táblázat – a 2024. év során hatósági döntés alapján – központunk által gondozott gyermekek számát mutatja települések szerinti bontásban.

A központ szolgáltatását igénybevevők száma **2024-ben: 7699 fő** (halmozott adat)

Hatósági intézkedésre tett javaslatok száma: 34, ebből 18 védelembe vételre tett javaslat volt.

Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenység (esetszám): 1493

Hatósági intézkedések száma típusonként, 2024-ben

Település	Védelembe vett	IDH *	nevelésbe vett	utógondozás, szakellátásból kikerült	összesen	ebből lány
Alsóörs	0	0	0	0	0	0
Balatonakarattya	2	0	5	1	8	3
Balatonalmádi	5	1	6	0	12	3
Balatonfőkajár	0	0	1	0	1	0
Balatonfüzfő	7	0	0	0	7	3
Balatonkenese	1	1	0	0	2	0
Csajág	5	1	2	1	9	4
Felsőörs	0	1	0	0	1	0
Királyszentistván	0	0	0	0	0	0
Küngös	0	0	2	0	2	1
Litér	3	0	0	0	3	3
Veszprém	1	0	0	0	1	0
Pécsely	0	1	0	0	1	1
Budapest VIII.	1	0	0	0	1	1
Győr						
Összesen	1	0	0	0	1	0
	25	7	22	2	56	19

*IDH: ideiglenes hatályú elhelyezés (azonnali intézkedés a gyermeket közvetlenül veszélyeztető krízishelyzetben)

A gyermekjóléti központ feladataiban a papír alapú dokumentációs rendet felváltotta a „Gyermekeink védelmében” elnevezésű központi *elektronikus nyilvántartási rendszer (GYVR)*, amely egyben a gyermekjóléti szolgáltatások adminisztrációja terén a **KENYSZI-TEVADMIN** rendszert is felváltotta. A KENYSZI így csak a szociális alapellátásokban működik tovább. Bevezetésére fokozatosan került sor. Az elektronikus dokumentáció, az új felületen történő esetkezelés sok kihívást jelentett munkatársaink számára, és -bár a kollégák azt jól ismerik, mivel a rendszer központilag folyamatos fejlesztés alatt áll, napi kihívásokkal találkozunk a gördülékeny munkavégzés biztosítása érdekében. Különösen nagy kihívás így intézményi szinten is, hogy már háromféle elektronikus adminisztratív felületet használunk (GYVR, KENYSZI-Tevadmin, **TSZG**), a számos egyéb dokumentációs, elektronikai adatátviteli rendszer mellett.

Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek

sorszám	tevékenység	Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek száma
1	szociális segítő tevékenység	42
2	esetkonferencia szervezése, azon való részvétel	71
3	esetkonzultáció	377
4	esetmegbeszélés	26
5	egyéni gondozási-nevelési terv készítése	11
6	első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	30
7	felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel-nevelésbe vétel	2
8	felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel- védelembe vétel	9
9	elhelyezési értekezleten, tárgyaláson való részvétel	0
10	egyéb hatósági tárgyaláson való részvétel	2
11	családlátogatás	115
12	környezettanulmány készítésében való közreműködés	40
13	környezettanulmány készítése önállóan	24
14	egyéb	744
Összesen		1493

Munkánk jelentős részét teszi ki a gyermekek védelmében indított **hatósági eljárásokban való közreműködés**, a szakmai **javaslatok** készítése. Ahhoz, hogy javaslatunkat kellő szakmai körültekintéssel tudjuk megtenni, szükséges a család- és gyermekjóléti szolgálattal való kapcsolatfelvétel és szoros együttműködés, hiszen egy – egy eset kapcsán nekik lehet első kézből információjuk az adott családról. A járásban minden javaslatunkat megelőzően az alapszolgáltatás munkatársaival közösen együttműködve javaslattételhez kapcsolódó- szükséges dokumentáció is kitöltésre került a GYVR rendszerben. Ezen kívül a jogszabály előírja, hogy egy-egy hatósági döntés előkészítéseként **esetkonferenciát** hívjunk össze, melyen az alapszolgáltatás és a központ munkatársain kívül azok a **szakemberek** és a **család is** részt vesznek, aki érintettek az ügyben. A megbeszéléseket többnyire személyes részvétellel szervezzük, bár egyre gyakrabban merül fel az online formában való részvételi szándékra vonatkozó igény. Ennek oka általában a résztvevők távolsága, és az egyéb tevékenységek ellátása melletti gördülékeny, könnyebb kivitelezhetőség igénye.

A központ munkatársai nemcsak hatósági javaslat kapcsán készítenek környezettanulmányt, hanem hivatalos szerv (pl.: bíróság) felkérésére is.

A központ utcai szociális munkát külön nem végez, azt az alapszolgáltatáson keresztül a Magyar Vöröskereszt Várpalotai Szervezete, illetve a Magyar Máltai Szeretetszolgálat mozgó orvosi

szolgáltatásával látja el a család- és gyermekjóléti szolgálat ellátási területén (lásd később, családsegítés résznél!), illetve a járás további alapszolgáltatási területe tekintetében folyamatos a kapcsolattartás a hajléktalan személyek tekintetében.

Az előző évekhez képest is növekedett számok jellemezték a **kapcsolattartási ügyelethez**, mint a központ speciális szolgáltatásának igénybevételhez kapcsolódó tevékenységek, érintett személyek számát.

A szolgáltatást kötelezően 34 személy vette igénybe 2024-ben. Esetükben a **Járásbíróági** döntések illetve a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Veszprémi, Balatonalmádi és Balatonfüredi Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztálya döntései alapján volt szükséges megszervezni a segítő munkát. A **felügyelt kapcsolattartás** intézményünk nyitvatartási idejében hétfői napokon 16:00-18:00 óra között, illetve az aktuális évben már pénteki napokon, a **rendes nyitvatartási időn túl**, 14.00 és 17.00 óra között szakemberek felügyeletével valósult meg. Tekintettel arra, hogy a szolgáltatás kapcsán érintettek száma nőtt, központunk valamennyi munkatársának, és a gyermekjóléti szolgálat több segítőjének bevonására szükség volt a szolgáltatás nyugodt biztosításának céljából.

A **kapcsolatügyelet** szabályainak, házirendjének ismertetésén túl a megvalósult és nem megvalósult találkozásokról intézményünk erre a feladatra kijelölt munkatársa dokumentációt vezetett.

Kórházi szociális munkát központunk nem lát el, mivel a járásban kórház nem működik. Intézményünk együttműködik a kórházi szociális munkásokkal.

Gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot az év minden napján, hétvégén és ünnepnapokon is elérhető **készenléti telefon** biztosításával oldja meg az intézmény, melynek ügyeletét az intézményvezető és az intézményvezető helyettes, mint *krízisintervenció*s beavatkozásra is kiképzett segítők, valamint a központ munkatársa adták heti váltásban. A telefon promotálása folyamatos volt, arról a lakosság, valamint az intézmények, illetve e települési önkormányzatok hivatalai számára tájékoztatást küldtünk, illetve tartottunk, valamint a helyi folyóiratokon keresztül hírül adtuk működését. Közösségi oldalunkon minden ünnepi és vagy krízisidőszakban külön felhívást teszünk közzé, melyben tájékoztatjuk a lakosságot állandó elérhetőségünkről.

Intézményünk **jogi és pszichológiai, életvezetési** tanácsadást is nyújt, ennek megvalósulása érdekében a központ továbbra is 3 fő pszichológussal (2 tanácsadó szakpszichológus, valamint egy szupervíziót végző szakember), 1 fő jogással áll szerződésben, valamint 1 fő mentálhigiénés tanácsadó áll rendelkezésre. A további speciális szolgáltatások biztosítása érdekében szükség esetén külső szakemberek bevonását eszközöljük. Mind a pszichológusok, mind a jogász 100 %-os kihasználtsággal működnek, pszichológusaink a tavalyi évben a központ ellátási területén 123 főt (gyermek, felnőtt egyaránt) érintően, 693 tevékenységszámmal, a jogász pedig 42 alkalommal nyújtott segítséget.

A központ munkatársai felváltva, vagy együttesen vettek részt a járásban a szolgálatok által összehívott jelzőrendszeri esetmegbeszéléseken, - szükség esetén – **esetkonferenciákon**, szakmaközi találkozókat szerveztek és bonyolítottak le, a szolgálatok által megküldött heti jelzésösszesítőket összesítették, szakmai anyagokat készítettek, gyűjtöttek és azokat a járásban működő szolgálatok számára juttatták el. Ezen felül az éves jelzőrendszeri intézkedési terveket begyűjtötték és a heti jelzésösszesítőket, illetve éves intézkedési tervek alapján statisztikát készítettek. A veszélyhelyzetben elrendelt biztonsági intézkedések megvalósulása érdekében a szakmai konzultációk során bevezettük a *különböző digitális platformok* alkalmazását is a kommunikáció, szakmai esetmegbeszélések érdekében, melyeket **járványhelyzet megszűnését követően is** szívesen használunk.

Kiemelkedő szerepe volt az oktatási-nevelési intézményekben végzett segítő programunknak, az óvodai, iskolai segítésnek is, amelynek során gyermekvédelmi, jogi és pszichológiai, és pedagógiai témájú, szakembereknek kínált szakmai fórumok, konzultációk, előadások szervezésével támogattuk az óvodák és iskolák jelzőrendszeri kapcsolódásának erősítését, a jelzőrendszer hatékonyabb működését az év első hónapjaiban. Mindezt már a jogszabály által előírt **óvodai- iskolai segítő tevékenység** feladatellátás keretén belül végeztük.

Külön büszkeség számunkra, és szakmai elégedettséggel tölt el bennünket, hogy 2024 szeptemberére elkészítettük a tevékenységhez kapcsolódó megújult tájékoztató anyagunkat, mely a **Sorvezető** nevet kapta.

A nyomtatásra kerülő, színes füzet azzal a céllal készült, hogy átlátható, egyszerű, de annál több hasznos információt nyújtson a járás területén oktatói-nevelői munkát végző pedagógusok, és rajtuk keresztül a diákok számára. A kiadványban helyet kapott a segítői folyamatban igénybe vehető szolgáltatások listája, gyermeki jogokról és kötelezettségekről szóló figyelemfelkeltő anyagok, segítőink fényképes, fogadóórájuk megjelölésével készített plakátjai, szükség esetén hívható telefonszámok listája stb.

Az említett kiadványokat a tanév elején személyesen juttattuk el az intézmények vezetőinek, pedagógusainak. Majd az abban elérhető igényfelmérő lapok és egyéni egyeztetések alapján folytattuk és bővítettük a közoktatási intézményekben már megkezdett közös munkát.

Továbbra is tapasztalunk kommunikációs nehézségeket, konfliktushelyzeteket, melyeket egyéni- és csoportszinten sem képesek a gyerekek-és a szüleik megoldani. Problémaként jelentkezik az is, hogy nem együttműködőek egymással, nem tudnak megfelelően kommunikálni, problémát megoldani, illetve agresszívek, türelmetlenek. A stresszes helyzeteket nehezen kezelik.

Sajnálatos módon a járás több intézményében, komoly problémaként erősödött fel a diákok dohányzása és droghasználata és az online bántalmazás. Tapasztalataink alapján a gyermekeket ellátó intézmények nincsenek felkészülve a fent említett, súlyos problémákkal összefüggő edukációs, prevenciós és helyreállító feladatok ellátására, emiatt sokszor már a probléma felismerése is késői, annak megoldása komoly kihívás számukra.

Óvodai-iskolai segítőinknek 25 köznevelési intézményben kellene folyamatosan jelen lenniük a járás területén. 3 fővel azonban ezt a feladatot lehetetlen teljesíteni. Így az intézményekkel kötött egyedi megállapodások alapján 14 intézményben vagyunk jelen folyamatosan, a továbbiakban pedig eseti jelleggel, az intézmények jelzései alapján. A segítő program keretein belül egyéni és csoportos foglalkozások tartására egyre nagyobb igény jelentkezik. Az intézményi jelenlétünk időtartamának magas száma miatt a csoportfoglalkozások összehangolása nehézséget jelent, mert minimum két ember jelenlétével igazán hatékony. A közösségi rendezvényekre is rendszeresen kapunk már meghívást, amiken lehetőségeinkhez mérten szívesen részt veszünk.

Az intézményünk **nyári táborai** iránt mindig nagy az érdeklődés, évről-évre tapasztalható, hogy a táborozó gyermekek szülei már a téli hónapok végén jelzik gyermekük/gyermekük részvételi szándékát. A jelentkezők magas száma miatt nehéz a megadott tábori létszám betartása. 2024 évben azonban tovább nehezítette helyzetünket az a körülmény, miszerint a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatok nem nyújthattak be pályázatot nyári napközis Erzsébet táborok megszervezésére, lebonyolítására. Ez nagy szívfájdalom volt intézményünk számára, hiszen éveken keresztül az imént említett, sikeres pályázataink révén tudtunk a helyi önkormányzatoktól viszonylagos függetlenséggel, vagy minimális támogatással, rendkívül kedvező áron, színvonalas, élmény dús programokat biztosítani, a rászoruló és látóköriünkben lévő gyermekek számára.

Az adott évben egy örömteli, várt és tervezett esemény (új intézményegység kialakításához kapcsolódó felújítási munkálatok) miatt, az előző évekhez képest lényegesen kevesebb tábor valósult meg. A táborok helyszíneként kényszerű döntésként intézményünk két telephelyén kerültek megszervezésre a táborok, szem előtt tartva a szülők munkahelymegtartó támogatását.

Az említett programok lebonyolítása komoly előkészítést, munkát és elszámolást kívánt alapfeladataink ellátása mellett.

Azt tapasztaltuk, hogy a gyermekek – a szerényebb lehetőségek és szűkösebb helyszín ellenére is – nagyon örülnek a színes programoknak, a legnagyobb sikere a közös játékkal töltött időnek volt.

Az augusztus nagy része az éves szabadságok kivételére adott lehetőséget, így minimális volt a személyes találkozások száma ebben a hónapban.

Kiemelkedően fontosnak tartjuk a szülőcsoportok működtetését. Akár egy konkrét probléma mentén egy osztályközösségben fennálló konfliktus feloldása érdekében, vagy egy-egy a szülőket foglalkoztató téma mentén, prevenciós jelleggel.

Ezen kívül rendelkezésre állunk a szülő pedagógus konfliktusok esetén pedagógiai-coaching szolgáltatással is mentálhigiénés tanácsadó kollégánk és külső pedagógia szakértőnk révén.

A 2024-es évben azonban a leginkább a közösségépítő, érzékenyítő, szemléletformáló és drogrevenüciós előadások iránti igények jelentek meg.

Utóbbi előadásokat a Drogprevenció Alapítvány által biztosított program által és prevenció kiadványok használatával valósítjuk meg. Emellett a Kelet Balatoni Kistérség Kábítószerügyi Egyeztető Fórummal való közös együttműködés részeként, egy 6 alkalomból álló mini előadássorozatot megvalósításával nyújtunk ismereteket e témában a jelzőrendszeri tagok felé.

A mini-meetup-okon az alábbi témákkal ismertetjük meg a megbeszélés résztvevőit:

1. A legális és illegális szerek használatának jogi szabályozása
2. A térségben/ből elérhető addiktológiai ellátások - hogyan léphetünk kapcsolatba, mit várhatunk?
3. Milyen a korszerű prevenció program és mi érhető el a térségben/megyében?
4. Biztonság és szórakozás: mi az ártalomcsökkentés szemlélete, milyen gyakorlatokkal találkozhatunk?
5. Drogpiac: mi megy, mennyiért, hogyan szűrhető ki a fogyasztó
6. Viselkedési addikciók és kezelési lehetőségek

Óvodai - és iskolai szociális segítség összesítő táblázat 2024. januártól-decemberig:

összesen elért személyek száma	6066
összes tevékenység száma	764

Célunk az, hogy a **gyermeket érzékenyítsük a társadalmi kérdések irányában** is. Ezért visszatérően velük együtt is gyűjtünk adományokat. Novemberben és decemberben, a karácsonyi ünnepkört megelőzően nagyon sok felajánlás érkezett. Számos felajánlás mellett sok személyes ajándék, pénzadomány is érkezett. Ebben az évben olyan támogató is volt, aki folyamatos felajánlást biztosított egy rászoruló tanuló számára. Akadt olyan is, aki támogatandó gyermek szemüvegkészítéséhez, pszichés megsegítéséhez, a család albérleti díjának kifizetéséhez járult hozzá.

A **Magyar Élelmiszerbankkal** kötött sikeres együttműködésünknek, és a lelkes koordinációs feladatokkal megbízott munkatársunknak köszönhetően több sikeres pályázatunk és élelmiszergyűjtési akciónk is volt az évben az Aldival és a Penny Markettel közösen. Ennek köszönhetően az év folyamán többször nyílt lehetőségünk nagyobb mennyiségű konzerv, édesség és játék adományt, zöldség-gyümölcs és száraztészta adományt eljuttatni ellátottjaink számára. A pályázat által elnyert játék és édességadományt pedig nyári táborainkban, jutalomként juttattuk el a gyermekekhez. **2024-ben több mint 27 millió forint értékben** tudtuk klienseinket mentett élelmiszerrel támogatni.

A 2022-ben, új szolgáltatásként bevezetésre került a **fogyatékosügy tanácsadás**, amelyet Intézményünk **miniszteri kijelölés alapján** speciális szolgáltatásként biztosít, 2022. április 20. óta, 2 fő tanácsadó bevonásával. A fogyatékosügy tanácsadás célja, a széles körű társadalmi esélyegyenlőség megvalósulása érdekében, hogy új, speciális szolgáltatás kialakításával hosszú távon hozzájáruljon a fogyatékos személyek önálló, önrendelkező, aktív életviteléhez, támogató szolgáltatói környezet kialakításához, a teljes és hatékony társadalmi részvételhez és a befogadáshoz.

Az ellátást központunk a vármegye járásközpontjaiban működő család- és gyermekjóléti központok, valamint a vármegye településein működő család- és gyermekjóléti szolgálatok bevonásával vármegyei szinten biztosítja. A fogyatékosügyi tanácsadói tevékenység kiterjed a vármegye teljes lakosságára, tekintet nélkül az életkorra és a fogyatékoság típusára. A fogyatékosügyi tanácsadás szolgáltatást a vármegye 10 járásában többnyire csak a család- és gyermekjóléti központban biztosítjuk. tekintettel a forrásaink szűkösségére. A tanácsadás történhet személyes kapcsolatfelvétel útján, valamint telefonon és elektronikus csatornán keresztül is. Személyes ügyfélfogadás történhet az erre kijelölt helyen, illetve kérésre egyeztetés követően más helyszínen is lehetséges. A tavalyi év folyamán a tanácsadók jelenléte óta a vármegyében ellátott személyek száma 1506 fő volt.

Az ügyfélfogadás a járási társszervezetekkel egyeztetve alábbi helyszíneken és időpontokban valósulnak meg.

1. **Balatonalmádi:** minden hét hétfő 9-11 óra minden hét csütörtök 14-16 óra
2. **Veszprém:** minden hónap második kedd 9-11 óra
3. **Várpalota:** minden hónap harmadik kedd 9-11 óra
4. **Pápa:** minden hónap negyedik kedd 9-11 óra
5. **Zirc:** minden hónap első szerda 9-11 óra
6. **Ajka:** minden hónap második szerda 9-11 óra
7. **Tapolca:** minden hónap második szerda 12-14 óra
8. **Devecser:** minden hónap negyedik szerda 9-11 óra
9. **Sümeg:** minden hónap negyedik szerda 12-14 óra
10. **Balatonfüred:** minden hónap harmadik péntek 9-11 óra

Fogyatékkal élő személyek és hozzátartozóik részére nyújtott szolgáltatások közül kiemelnénk az alábbi területeket: információnyújtás/tájékoztatás, tanácsadás, ügyintézés, szolgáltatások közvetítése, szociális készségek fejlesztése, valamint a fogyatékos személlyel/családdal kapcsolatban álló szakember részére nyújtott szolgáltatások, konzultáció, közös esetvitel, érzékenyítés.

1. CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLTATÁS BALATONALMÁDIBAN

Tájékoztatási kötelezettség, személyes adatok kezelése:

A családsegítők a szolgáltatást önkéntesen igénybe vevőket a személyes gondoskodás tartalmáról, feltételeiről a rájuk vonatkozó nyilvántartásokról a Gyvt. 33.§ (2) bek. és Szt. 20§- a alapján tájékoztatják.

Az ügyfelek adataik nyilvántartásához írásban hozzájárulnak, a rájuk vonatkozó nyilvántartások vezetésének módjáról tájékoztatást kapnak. A Gyvt. 33. §-nak megfelelően ügyfeleinket tájékoztatjuk arról, hogy bármikor betekintheznek a családgondozás során keletkező dokumentációba, valamint arról, hogy jogorvoslati kérelemmel az intézményvezetőhöz, valamint a gyermekjogi képviselőhöz fordulhatnak.

A gyermekjóléti szolgáltatás alapfeladatainak ellátása:

(15/1998. NM rendelet alapján)

Továbbra is számos család igényelné, az un. **alacsonyküszöbű** szolgáltatások lehetőségét, adataik felvételének mellőzését, anonimitásuk megőrzése érdekében. Sajnos, ez a jelenlegi szolgáltatási paletta mellett a vonatkozó jogszabályok miatt csak akkor lehetséges, ha a kliens egy alkalommal kér un. tanácsadó jellegű szolgáltatást, vagy jogi, pszichológiai ellátást vesz igénybe.

A település demográfiai adatai, az intézménnyel kapcsolatba kerültek száma

Balatonalmádi népessége 2024. január 1.-jén **10 395 fő** volt az önkormányzat adatai alapján, ebből a **0-17 év** közötti gyermekek száma **1.799 fő**.

A család- és gyermekjóléti szolgálat 2024-ben **99 családdal, összesen 131 fővel** tartott kapcsolatot. Ebből **64 fő** egyszeri ügyintézés kapcsán kereste fel szolgálatot, **67 fő** pedig együttműködési megállapodás alapján vette igénybe a szolgáltatást a következő megoszlás szerint.

Együttműködési megállapodás alapján:

	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62-nél idősebb
Férfi	2	4	7	3	-	-	6	7	1
Nő	-	1	9	4	1	3	15	2	2

Gondozott gyermekek száma 2024-ben

Korosztály	Alapellátás	Védelembe vétel
0-2 éves	2	--
3-5 éves	5	2
6-13 éves	16	3
14-17 éves	7	1
Összesen	30	6

2024-ben a szolgáltatást igénybe vevő családok között – a tavalyi évhez hasonlóan - az elsődleges hozott probléma típusa főként a **családi-kapcsolati konfliktusok** és **anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő) problémák** voltak. A családi-kapcsolati konfliktusok főképp a **válás, gyermekelhelyezés, kapcsolattartási** ügyek tekintetében kerülnek fókuszba és egyre több esetben szükséges külső szakember bevonása ezek megoldásába.

Megfigyelhető, hogy évről-évre emelkedő tendenciát mutat a lelki-mentális probléma, illetve valamely család pszichiátriai betegsége vagy kezeletlen pszichiátriai betegsége.

5 esetben a vezető probléma az ügyintézéshez kért segítségnyújtás (*kérelmek értelmezése, kitöltése, levélírásban segítségkérés, szociális otthoni elhelyezési kérelmek, stb.*) volt, valamint tájékoztatás a támogatások hozzájutásának lehetőségeiről, illetve egyéb a városban vagy térségben igénybe vehető szolgáltatásokról. A probléma hátterében többnyire az alacsony jövedelem és a munkanélküliség – *főleg az 50 éven felüli korosztály tekintetében* -, az **elmagányosodás**, valamint az otthontalanná válás veszélye állt.

A szolgálat látókörében és gondozásában megjelent **pszichiátriai** kórképpel rendelkező ügyfelek - emelkedő tendencia észlelhető - rendszeres gyógyszeres kezelését kiegészítendő mentális támogatására, segítő beszélgetésekre 2024-ben is szükség volt. Ezen személyeknek a külső társas kapcsolataik beszűkültek, természetes támaszaik hiányoznak, így a munkanélküliséget, az egyedüllétet nem tudják feldolgozni.

2024-ben is megfigyelhető volt a **pszichiátriai kórképek súlyosbodása, illetve kezeletlensége, a betegség tudat hiánya**. Ennek oka lehet a pszichiátriai ambulanciák túlterheltsége, az ott lévő szakemberhiány. Jellemzővé vált sajnos az, hogy a pszichiátriai problémákkal küzdők ellátása kimerült pusztán gyógyszereik felírásában, tényleges gondozásuk nem, vagy alig történt meg, közösségi- és

szakellátásba nem utalják őket. Szakembereink a tavalyi évben számos alkalommal folytattak szakmai konzultációt a pszichiátriai szakrendelés orvosával egy-egy személy kapcsán. Az elmagányosodás és a kórképük további súlyosbodásának elkerülése érdekében ideális lenne esetükben nappali ellátásuk rendszeres biztosítása. A **pszichiátriai betegek nappali ellátásának** célja, hogy a fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátást nem igénylő pszichiátriai betegek részére öntevékenységre, önsegítésére épülve biztosítsa a szociális, egészségi és mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust, közösségi együttlétet, egyúttal tehermentesíteni a pszichiátriai beteggel együtt élő hozzátartozót.

A szolgálat szakmai tevékenységei:

(együtműködési megállapodás, egyszeri alkalom alapján)	
<i>információnyújtás</i>	100
<i>segítő beszélgetés</i>	97
<i>tanácsadása</i>	83
<i>ügyintézéshez segítségnyújtás</i>	275
<i>esetkonzultáció</i>	10
<i>szakmaközi megbeszélés</i>	40
<i>családlátogatás</i>	250
<i>konfliktuskezelés</i>	12
<i>adománykövetítés</i>	576
<i>esetkonferencia</i>	10
<i>közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez - pénzbeli</i>	100
<i>közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez - természetbeni</i>	60
<i>esetmegbeszélés</i>	10
<i>kríziskezelés</i>	1
<i>környezettanulmány elkészítésében való közreműködés</i>	10
<i>munkavállalási, pályaválasztási tanácsadás</i>	2
<i>pszichológiai tanácsadás</i>	20
<i>jogi tanácsadás</i>	4
Összesen	1660

Adománykövetítés

Az adománykövetítések száma évek óta emelkedő tendenciát mutat.

Intézményünk kiemelt feladatának tartja az élelmiszermentést és az élelem rászorulókhöz való napi szintű eljuttatását. A **Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel** 2022. februártól az ALDI-ből, 2022. novemberétől a Penny-től is az aznapi vagy rövid lejáratú idejű zöldséget, gyümölcsöt, tejterméket, hústerméket, illetve előző napi pékárut oszthatjuk szét a rászorulók között 8 telephelyünkön. Minden településen megfigyelhető, hogy évről évre nő az igénybevevők száma. Ezzel a programunkkal sok,

eddig segítséget nem kérő családot, személyt érünk el, akik korábban nem voltak intézményünk látókörében.

Az egyre növekvő rászoruló igényekre reagálva az Élelmiszerbank Egyesület tavaszi és karácsonyi tartós élelmiszergyűjtő kampányt is indított. A jótékonyági akcióhoz a Gondos Panni Szociális Központ még az indulás évében, vagyis 2023-ban rögtön csatlakozott és a tavaszi és a karácsonyi adománygyűjtő akcióban is részt vet

A tavaszi adománygyűjtő kampány során 1466 kg, a karácsonyi gyűjtés során pedig 1994 kg tartós élelmiszer gyűlt össze.

A korábbi évekhez hasonlóan ezt a nagy mennyiségű élelmiszeradományt gördülékenyen és átláthatóan kiosztottuk valamennyi telephelyünkön a rászorulóknak számára.

Számos más adományozót is elértünk, és az Együtt-Egymásért Közalapítvánnyal együttműködve pedig sok-sok magánforrást is be tudunk vonni a segítő folyamatokba.

Nagy örömünkre szolgált, hogy a tavalyi évben is **több lelkes adományozó a jó ügy követévé** lépett elő! Tisztában vagyunk vele, hogy az **adományozás**, a támogatás nagyon érzékeny, bizalomra épülő terület, ahol lényeges szempont a hitelesség. A Gondos Panni Szociális Központ **az adományok átláthatóságát** „tűzte zászlójára.” Hisszük azt, hogy Intézményünk garancia arra, hogy az adományok célba találnak és a legmegfelelőbb helyre, személyekhez kerülnek. A tavalyi adventi időszakban Facebook oldalunkon folyamatosan hírt adtunk az adományok célba juttatásáról. Megtiszteltetés számunkra, hogy adományozóink ránk bízzák pénzügyi támogatásukat és annak felhasználását.

Karácsony közeledtével, az év utolsó napjaiban **az adományozás még különlegesebbé válik.** Különösen akkor, ha **megszámlálhatatlan csupaszív embert, közösséget, sodor felénk a jószándék.** Számos helyről biztosítottak bennünket támogatásukról **intézmények, szervezetek, vállalkozások, magánszemélyek.**

Az adományozások célzottan valósultak meg, a felajánláshoz intézményünk közvetítette a rászoruló családokat vagy egyéneket.

Balatonalmádi Város Önkormányzata ingyenes jégpálya jegyeket biztosított a gyerekek nagy örömeire. A **Club Aramis** évek óta visszatérően 2024-ben is pénzügyi adománnyal segítette két, helyi család meghitt karácsonyát. **Balatonalmádi Református Presbiteriánus Gyülekezet** tagjainak adománygyűjtő akciója révén nehézsorsú családok támogatása vált lehetővé. A **Balatonalmádi Amaretto Fagyizó** 30 család számára nyújtott át meghívót a „Mindenki karácsonya” rendezvényükre, ahol meleg étellel, bejglivel és ajándékkal is kedveskedtek. **Páhi Zoltán Fenyőfarmja** évek óta fenyőfával lepi meg a nélkülöző családokat. A **Baptista Szeretetszolgálat** cipősdoboz adománygyűjtő programja révén 27, nagy szeretettel összekészített meglepetéscsomagot helyezhettünk a családok karácsonyfája alá. A **Balatonalmádi Nagycsaládos Egyesület** támogatásával is sikerült családjainkhoz adományt juttatni. A **balatonfűzfői Irinyi János Általános Iskola** tanulói ugyancsak több

cipősdoboznyi „szeretet”-et nyújtottak át a családoknak. **Dr. Nagy Sándor Péter és kedves asszisztense, Soósné Bóha Brigitta** idén sem feledkezett meg rólunk, és jelentős mennyiségű és jó minőségű tartós élelmiszert és édességet gyűjtött és adott át intézményünk részére. A **Pannon Ingatlan és Hiteliroda** ajándékai is nagy örömet okoztak és mosolyt csaltak a gyermek arcára. A **Christmas Dream Kft.** felajánlása révén 20 fenyőfa is gazdára talált karácsony előtt.

Emellett nem győzünk elég hálásnak lenni annak a **számtalan egyéb adománynak**, amelyet magánszemélyek vagy anonimitásba burkolózó vállalkozások ajánlottak fel számunkra. Önzetlen felajánlásuk révén az ünnepek még meghittebbé varázsolódtak a családok számára.

Szakmai konzultációk, együttműködések

A családsegítő kollégák a házi segítségnyújtás szakfeladaton dolgozó munkatársakkal rendszeresen folytatnak **szakmai konzultációkat** a területen élő idős ellátottakkal kapcsolatban, hogy a segítségnyújtás minél *hatékonyabb és eredményesebb* legyen. A családok megsegítése érdekében számos szervezettel együttműködnek szakembereink:

- Balatonalmádi Rendőrkapitányság
- Nyugdíjas klubok
- Balatonalmádi Polgármesteri Hivatal munkatársai
- Balatonalmádi Járási hivatal munkatársai
- házi orvosok
- Magyar Vöröskereszt Várpalotai Szervezete
- civil szervezetek, kiemelten a Balatonalmádi „Együtt-Egymásért” Közalapítvány, illetve az Élelmiszerbank Egyesület
- Veszprémi kórház szociális munkása
- Hajléktalanszállók, idős otthonok, pszichiátriai betegek bentlakásos otthonai

Hajléktalan ellátás / rászorulóknak támogatása

Intézményünk engedélyezett tevékenységei között nem szerepel a hajléktalanok ellátása. Ezt a szolgáltatást feladat ellátási szerződés alapján a *Magyar Vöröskereszt Várpalotai Szervezete* végzi. Ennek ellenére megkerülhetetlen feladat számunkra. Az utcai szociális munkában **szoros kooperációt** alakítottunk ki a fenti szervezettel. Az utcai szolgálat keretében heti rendszerességgel közös terepmunkát végzünk, valamint a lakhatást elősegítő programokba való bejuttatásban is aktívan részt veszünk. Biztosítjuk a fürdés, mosás lehetőségét és az étkeztetést, valamint az élelmiszerrel való ellátást és az orvosi ellátáshoz való hozzájutást.

A hajléktalan és hajléktalanságtól veszélyeztetett, otthontalan és ideiglenesen befogadott személyek száma 2024-ben Balatonalmádiban összesen 5 fő volt.

Krízisügyelet

A karácsonyi időszakban az elmúlt évekhez hasonlóan **krízisügyeletet** biztosítottunk Balatonalmádiban a társult települések számára is. Telefonos készenléti szolgálatunk pedig egész évben fogadja a hívásokat munkaidőn kívül, éjjel-nappal.

A téli krízis időszakban intézményünk közreműködésével 1 személy élt a hajléktalan szálló adta lehetőséggel, amelyet a **Vöröskereszt várpalotai szálláshelyén** lehet igénybe venni, a várossal kötött szakmai együttműködés keretben biztosított férőhelyen.

A fűtési szezonban az **Együtt-Egymásért Alapítványon** keresztül **tűzifához** jutott családokat, egyedülálló személyeket - kevés kivétellel - mind otthonában kerestük fel, megbizonyosodni a fűtési lehetőségről, a fűtőtestek, kémények állapotáról, az otthonukban rendelkezésre álló tüzelő mennyiségéről. Szóbeli tájékoztatót kaptak arról, hogy a támogatások mellett az öngondoskodás is fontos, illetve próbáljanak takarékosabban fűteni, maximálisan 21-22 C° -ot tartva az ingatlanokban. A pályázatot beadók száma jelentősen nőtt a 2023-es évhez képest, úgy, hogy az igénylők körébe évről-évre újabb személyek, családok kapcsolódnak.

Lehetőségeinkhez mérten, kompetencia határainkat betartva egyénileg gondozzuk, figyelemmel kísérjük a látókörünkben élő jelenleg leginkább befogadott személyeket. Legtöbb esetben személyes okmányaik pótlásában segítettük, ruha, valamint élelmiszer adományt közvetítettünk részükre és az orvoshoz, szakorvoshoz való eljutásban működtünk közre.

Gyermek- és felnőttvédelmi jelzőrendszer

Az észlelő- és jelzőrendszer ágazatok, intézmények, szakemberek és magánszemélyek közötti prevenciós jellegű együttműködés, melynek célja a problémák, **veszélyeztető tényezők, krízishelyzetek észlelése és jelzése** az erre a célra kijelölt professzionális gyermekjóléti szolgáltató felé annak érdekében, hogy a **folyamatos együttműködés és információáramlás biztosítva legyen** az gyermekek és családok problémáinak mielőbbi megoldásának érdekében.

A jelzőrendszer törvényben meghatározott tagjai: *az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos, a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, a köznevelési intézmények és a szakképző intézmények, a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, a pártfogó felügyelői szolgálat, az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek, a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása, az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek, a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság, a javítóintézet, a gyermekjogi képviselő, a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatal, az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv, a települési önkormányzat jegyzője, a büntetés-végrehajtási intézet, a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelők.*

Észlelő- és jelzőrendszert működtettünk a **gyermekek veszélyeztettségének** megelőzésére, melynek során kezdeményeztük, szerveztük és összehangoltuk az érintett személyek és szervezetek részvételét,

annak érdekében, hogy a gyermekeket veszélyeztető okokat feltárjuk, és egyes esetekben a veszélyeztetettséget időben felismerjük.

Havi jelző team megbeszélések 2024-ben 6 alkalommal tematikus témákban kerültek megszervezésre az oktatási-nevelési intézmények ifjúságvédelmi felelősei, a védőnők és a rendőrség, a gyermekorvosok, a gyámhivatal munkatársainak meghívásával.

Az együttműködés a tagokkal részben biztosított volt, a jelzéseket a jelzőrendszeri tagok többnyire megküldték, a szükséges egyeztetések és az esetkezelések megtörténtek. A jelző rendszer tagjai közül a védőnőkkel évek óta a leghatékonyabb az együttműködésünk.

A jelzőrendszer tagjainak jelzési kötelezettségét jogszabály írja elő. A gyermekvédelemhez kívülről kapcsolódó egyes szervek számára a Gyvt. 17.§-a jelzési, együttműködési kötelezettséget, jelzési, vagy eljárás indítási kötelezettséget állapít meg a gyermek súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén. Sajnos, számos szakmai konzultáció, szervezetközi szakmai fórum, egyeztetés, írásos és szóbeli tájékoztatás ellenére is **vannak olyan jelzőrendszeri tagok, akikről még (fennálló és tudomásukra jutott veszélyeztetettség esetén) soha nem kaptunk jelzést** annak ellenére, hogy a jelzés időben történő eljuttatása esetén hatékonyabban tudtunk volna segíteni. Az okok részben a jogszabály ismeretének hiányára, a veszélytétő helyzetek elbagatellizálására, felismerésének hiányára, tévesen értelmezett tapintatra vagy félelemre vezethetők vissza. **Jelzés és információ nélkül a problémák könnyen tragédiákhoz vezethetnek.** Ameddig ezen nem tudunk változtatni közös felelősségvállalással, a kompetenciák lehatárolásával, kompetens beavatkozásokkal, addig a gyermekjóléti ellátórendszerben „puskaporos hordón ülünk”. A jelzés elmulasztása 2019-től munkajogi és büntetőjogi következményeket is jelent(het). Hiszünk azonban abban, hogy a kooperáció elsősorban nem jogi presszióval, hanem kölcsönös együttműködésen alapuló szakmaközi viszonyok kiépítésével és a jelző személyek védelmével valósulhat meg. Ismerjük a rendszer anomáliáit is. **A jelzések zártan kezelése** (anonimitás, jelző személy elmaszkolása) **még mindig nem egységesen szabályozott** pl. egy gyámügyi vagy egy büntetőeljárásban, ami nehezíti a jelzésre kötelezettek cselekvő közreműködését a gyermekeket érintő súlyos veszélyeztetést előidéző esetekben.

Az észlelő- és jelzőrendszer tagjai által küldött jelzések száma

A tavalyi évben 18 éven aluli személyt érintően az egészségügyi szolgáltatóktól – védőnő, kórház - 7 esetben érkezett jelzés. Állampolgártól 2 esetben, önkormányzat, jegyzőtől 1 esetben, kisgyermekek napközbeni ellátását nyújtó intézménytől 16 esetben, személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatóktól 4 esetben érkezett jelzés. Ez **összesen 30 jelzést** jelent.

Éves gyermekvédelmi tanácskozás

Az éves első szakmaközi tanácskozást megelőzően szolgálatunk **online kérdőívet** küldött ki a jelzőrendszeri tagok részére, annak céljából, hogy a jelzőrendszer hatékonyságának kérdéskörét az ő szempontjaik szerint is elemezni, értékelni, és fejleszteni tudjuk.

A kérdőívet elküldtük a helyi óvodák és általános iskolák, a rendőrség, a szociális ügyintéző, valamint a védőnők és a háziorvosok részére.

Az Éves Gyermekvédelmi Tanácskozás során amellet, hogy a jelzőrendszer tagjai által előzetesen megküldött, a jelzőrendszer működéséről, a szakterületükön felmerült problémákról, tendenciákról, a hiányzó szolgáltatásokról, egyéb javaslatairól szóló **tájékoztatók összefoglalását** a Tanácskozás során ismertetjük, egy fontosnak tartott, jelzőrendszeri tagokat érintő, **fókuszkérdést is elhelyezünk** a programban. Tavalý ez a **jelzőrendszeri tagok jelzési kötelezettsége** volt.

Az előadás témájának is ezt helyzetük a középpontjába.

A gyermekjóléti szolgálat éves szakmai beszámolója mellett, *a jelzőrendszer működése – a jelzési kötelezettséggel kapcsolatos tájékoztatás* került a fókuszba.

Decemberben szerveztük meg a **2024. évi felnőtt védelmi jelzőrendszeri tanácskozást**, melynek témája

- *Felkészülés a téli krízisidőszakra – intézmények és szakemberek feladatai, kompetenciahatárai.*
- *Krízis protokoll krízishelyzetben együttműködést szabályozó protokoll, annak változásai, krízistelefonszámok*
- *Szociális tűzifa pályázatok*
- *Észrevételek, javaslatok*

Szabadidős rendezvények

A 15/1998. NM rendelet 12. §-nak megfelelően, a hagyományainkhoz igazodva a gyermekek számára olyan szabadidős programokat szerveztünk, amelyek a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros enyhítését célozták, illetve, a rossz szociális helyzetben lévő szülők számára aránytalan nehézséget okozott volna. 2024-ban az iskolákkal az előzetes szükséglet felmérésben együttműködve **egy hetes napközis ellátást szerveztünk**. Ellátási területünkön összesen 4 turnust biztosítottunk.

A táborokat – évekre visszamenően – rugalmasan, pályázati forrásból tudtuk megvalósítani. A **Napközi Erzsébet-táborok** lebonyolítására és a megvalósításhoz szükséges forrásokra azonban immár második éve csak köznevelési, kötelező közművelődési feladatot ellátó intézmények pályázhatnak. Korábban a táborokban résztvevő gyerekek szüleinek jelképes (napi 100 Ft) részvételi biztosíték befizetésével vehettek részt a táborokban. Táboraink a hátrányos helyzetű családok számára is megfizethető volt, gyermekeiknek pedig élménydús, programokban gazdag, tartalmas kikapcsolódásban volt részük a nyári szünetben. Ez a pályázati lehetőség mindenképpen üdítően hatott a szülők és pénztárcájuk számára, hiszen nagy segítséget jelentett a piaci alapokon szerveződő táborok között. Ez a pályázati lehetőség a **család- és gyermekjóléti szolgálatok számára megszűnt**, azonban folyamatosan **figyeljük az egyéb lehetőségeket**, amelyekkel **költséghatékonyabb**, a szülőket anyagilag is tehermentesítő, ugyanakkor a gyermekek számára is gazdag programokat kínál, **élménytáborokat szervezzünk**.

2024-ben a tematikus programok során a gyermekek társas készségeket fejlesztő foglalkozásokon, játékokon, illetve sokmozgásos játékokban vettek részt.

Prevenációs szolgáltatások 2024-ben:

Intézményünk továbbra is helyet biztosított olyan csoportoknak, amelyek szolgáltatási profilunkba illeszkednek és amelyek a helyi gyermekes családok számára tudnak plusz szolgáltatást nyújtani, de ők maguk nem rendelkeznek megfelelő helyszínnel.

- Az **AA klub** (*Anonim Alkoholisták önszorgató csoportja*) továbbra is minden pénteken megtartja gyűlését az intézményben.

Eszközkölcsönzés

Több, mint 10 évvel ezelőtt egy szülőpár által felajánlott babaágygal kezdődött a Gondos Panni eszközkölcsönzőjének története. Időközben az **eszközállomány folyamatosan bővült** kerekesszékekkel, gyermek légzésfigyelővel, autós baba- és gyermeküléssel, járókerettel, szoba wc-vel, fűtést segítő eszközökkel. Lakossági, alapítványi pályázatokból ma már számtalan azonnali megoldást igénylő élethelyzetekben tudunk segíteni a hozzánk fordulónknak. Az elmúlt években több, mint ezer családnak tudtunk könnyíteni a terhein. Ahhoz, hogy ez **az országosan is egyedülálló projektünk** működni tudjon, nagyon sokat dolgoztunk. A családok és szülők ennek keretében **ingyenesen kaphatnak használatba** olyan eszközöket, amelyek az életvezetésüket támogatják, segítik.

Tavaly karácsony előtt a **Hít Gyülekezete** 500.000 Ft értékben nyújtott át ajándékot a **Karácsonyi Jótékonyági Estén**. Az adományok között *két darab gyermek kerekesszék, valamint baba légzésfigyelő, valamint idősök gondozását, ápolását segítő speciális eszköz, fürdőkád-lift* is szerepelt. Némely eszköz – ha nincs kikölcsönzésben - iskolákban lát el esélyegyenlőségi edukációs feladatot.

Részvétel a szociális szakirányú felsőoktatási intézmények terepgyakorlatában

Intézményünk hagyományosan a szociális felsőoktatásban és szakképzésben tanulók számára terepintézmény. A hallgatók száma 2024-ben is az ágazatban képzett szakemberek számának visszaesése miatt sajnos, jelentősen csökkent.

Az intézményünk több mint 20 középiskolával kötött megállapodást, hogy a diákok a törvényi kötelezettségnek megfelelően az **50 órás közösségi szolgálatot** teljesíthessék. Szolgálatunk több önkéntes diákot fogadott, akik a nyári táborban, adománygyűjtés során és szabadidős rendezvényeken voltak a családsegítők segítségére.

Intézkedési terv

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 9.§.(1)

bekezdésének k. pontja, valamint (4) bekezdései alapján a család és gyermekjóléti szolgálat a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer keretén belül **éves intézkedési tervet** készít.

➤ *Az éves intézkedési terv alapjai:*

- a jelzőrendszeri tagok jelzéseinek értékelései, feldolgozása,
- a jelzőrendszeri tagok éves beszámolója,
- az éves jelzőrendszeri tanácskozás szakmai konszenzuson nyugvó megállapításai, valamint
- a település szociodemográfiai folyamatainak áttekintésén, elemzésén nyugvó szakmai tanulságok, következtetések
- az éves jelzőrendszeri tanácskozás szakmai konszenzuson nyugvó megállapításai, valamint
- a település szociodemográfiai folyamatainak áttekintésén, elemzésén nyugvó szakmai tanulságok, következtetések

➤ *Előző évi intézkedési tervből megvalósult elemek*

- **A jelzőrendszeri tagok közötti rendszeres kapcsolattartás** jelzőrendszeri megbeszélések, esetmegbeszélések, esetkonferenciák, esetkonzultációk formájában valósul meg
- Az **együttműködés** a jelzőrendszeri tagokkal megfelelőnek mondható. A jelzések írásban érkeznek a jelzőlapokon. Gyakran előfordul, hogy a jelzésekkel kapcsolatban szakmai konzultációt folytatunk a jelzést tevővel, az intézményvezetőkkel. A gyermekek veszélyeztetettségének súlyától függően a jelzőrendszeri tagok között akár napi szintű kommunikáció is működött. A kommunikáció legtöbbször telefonon, illetve egyes esetekben személyes jellegű volt
- Veszélyeztetett gyermek esetén - Szolgálatunk, illetve a Gondos Panni Gyermekjóléti Központ által biztosított **speciális ellátáshoz** (pszichológiai tanácsadás, mediáció, jogi tanácsadás) való hozzájutás megszervezése.

➤ *Éves célkitűzések*

- Az ellátási területen élő gyermekek részére **a gyermeki jogok érvényesülésének biztosítása**, valamint a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő gondozás-nevelés figyelemmel kísérése, gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztető körülmények megelőzése,
- **a kialakult veszélyeztető körülmények megszüntetésében való közreműködés** - a szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetben lévő személyek, családok életvezetési képességének megtartása, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése
- **figyelemmel kísérni a lakosság életvezetését**, az egyén és család között felmerülő konfliktusokat, a konfliktusok megoldási alternatívájának keresése, felajánlása
- A jelzőrendszeri tagok látókörében jelentkező problémák, szolgáltatásuk során érzékelhető jelenségek, melyek a gyermekek, fiatalok jóléte érdekében helyben jelentenek megoldandó feladatokat - mindenképpen a jelzőrendszeri megbeszélések részét kell, hogy képezzék

- **A jelzőrendszeri tagok által időben megtett jelzések.** Ennek hiányában a gyermekjóléti szolgálat csak tűzoltó jellegű munkát képes végezni, amely az érintett gyermek és családja helyzetében eredményes kimenetelű segítséget nagyon kevés esetben képes nyújtani. Az észlelő- és jelzőrendszer alappilléreit jelentik a köznevelési intézmények, egészségügyi szolgáltatók. Továbbra is jellemző bizonyos problémák fel nem ismerése, rossz értékelése, vagy elbagatellizálása, „intézményen belül tartása”, amely miatt a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetésére tett lépések hosszú időn keresztül elhúzódnak.

➤ *A célok megvalósítása*

A fent leírtak érdekében cél a **jelzőrendszeri tagok szoros együttműködésének elősegítése**, rendszeres jelzőrendszeri ülések szervezése. Intézményünk a tudomásunkra jutó esetek tekintetében **azonnali intézkedéssel**, az adott problémára fókuszálva reagált. Különböző konfliktus megoldási lehetőségekkel ismertettük meg klienseinket, melyeket hétköznapi problémáik kezelése közben tudnak alkalmazni.

➤ *A célok megvalósítása érdekében nyújtott szolgáltatási elemek, tevékenységek:*

- a gyermek veszélyeztetettségét, a család, a személy krízishelyzetét észlelő és jelzőrendszer működtetése,
- szociális és gyermekvédelmi, gyermekjóléti ügyekben tájékoztatás, információnyújtás a helyben szokásos módon
- ügyintézésben való segítségnyújtás,
- szociális segítő munka (családsegítés),
- környezettanulmány készítése felkérésre,
- szabadidős programok szervezése
- adományok gyűjtése, szétosztása (ruha-, játék-, élelmiszer, és egyéb)
- élelmiszermentés
- országos kampány keretében élelmiszer adománygyűjtés az ALDI-ban egy hétfvégen át szintén az Élelmiszerbank Egyesület koordinálásával,
- telefonálási, szkennelési és fénymásolási lehetőség biztosítása,
- támogatás az önálló életvezetésben
- kapcsolattartás helyszínének biztosítása (konfliktus, szabályozott kapcsolattartás)
- mediáció

➤ *Terveink szerint a jelzőrendszeri megbeszélés témái:*

2025. évben a következő tematika mentén szervezzük meg a jelzőrendszeri megbeszéléseket:

→ FEBRUÁR Gyermekvédelmi Tanácskozás –*Fókuszban az iskolai, óvodai gyermekvédelem kérdése*

„Minden gyermeknek joga van az iskolában...”

Visszaküldött kérdőívek kiemelése, ppt formátumban

A jelzőrendszeri tagok intézményeiben megmutatkozó problémák, jelenségek, tendenciák

→ MÁRCIUS Téma: *Gyermekvédelmi Tanácskozás tapasztalatai*

Aktuális esetek, jelzések megtétele

→ ÁPRILIS Téma: *Biztonság és szórakozás- mi az ártalomcsökkentés szemlélete, milyen gyakorlatokkal találkozhatunk? Prevenációs és információs előadás a Kelet-Balatoni Kábítószerregyeztető Fórummal együttműködve*

Aktuális esetek, jelzések

- MÁJUS Téma: *Nyári napközis táborok szervezések összehangolása az oktatási intézményekkel*
Aktuális esetek
- SZEPTEMBER Téma: *Gyermekjogi jelentés_2023 Hintalovon Alapítvány*
Aktuális esetek
- OKTÓBER Téma: *Gyerek vagy? – Így jelezheted, ha baj van. Kihez fordulhatsz gyerekként, és mit tehetsz, ha azt tapasztalod, hogy téged vagy mást bántanak (Hintalovon Alapítvány online kiadása)*
- NOVEMBER Téma: *Téli felkészülés, télen veszélyeztetett személyek körének aktualizálása, bővítése, téli szociális tűzifa pályázat*
Aktuális esetek

- *A településre vonatkozó célok elérése és a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében tervezett lépések:*

A szervezetek racionális, lehetőségeikhez mért, megtervezett és megvalósítani kívánt tevékenység rendszere ne tartalmazzon olyan célokat, melyek a fenti elvekkel nem összeegyeztethetők.

A vállalatok beláthatók és valóban megvalósíthatók legyenek.

- **Szakterületspecifikus kérdések körül járása**, kielemezése, adott témában **workshopok** szervezése
- **Tájékoztató anyagok elkészítése**, az elkészült anyagok aktualizálása, kiküldése az intézmények felé
- Komplex programok, közös gondolkodásra hívás
- A jelzésekkel kapcsolatban gyakoribb **szakmai konzultáció** a jelzést tevővel, az intézményvezetőkkel

Kiemelkedően fontosnak tartjuk, hogy a **Szolgálat és a Központ tevékenysége kiegészítse, és ne fedje egymást, a kompetenciák sokszínűsége az elérendő cél.**

- Prevenációs jellegű tevékenységek fejlesztése, szabadidős programok (játszóházak, érzékenyítő előadások, táborok meghatározott, fontos témát érintő (környezetvédelem, klímaváltozás, légszennyezés, szelektív hulladékgyűjtés, világháló ártalmi gyermekkorban, stb.) szervezése a szervezet lehetőségeihez mérten. A fenti cél megvalósításának érdekében esetleges együttműködés, összehangolás a Központ hasonló tevékenységeivel, az iskolai szociális segítő szakmai tevékenységével
- Az ismertté vált veszélyeztetettségi állapotok arányának emelése. Az esetek becsatornázása a gyermekvédelmi rendszerbe, a szükséges lépések megtétele
- Gyermekvédelmi, szakmai rendezvényeken, fórumokon, közös képzéseken való részvétel
- A gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékony működése érdekében megfogalmazott módszertani útmutatók gyakorlati megvalósulásának átbeszélése és a mindennapokba való átültetése
- Elméleti állásfoglalások gyakorlati integrációja
- Innováció

- *A tavalyi évi célkitűzések megvalósulása:*

Intézményünk a tudomásunkra jutó esetek tekintetében azonnali intézkedéssel, az adott problémára fókuszálva reagált. Különböző konfliktusmegoldási lehetőségekkel ismertettük meg klienseinket,

melyeket hétköznapi problémáik kezelése közben tudnak alkalmazni. Fontos cél, hogy a bajba jutottak átérezzék azt, hogy problémáik esetén nincsenek egyedül.

A problémaközpontú gondolkodás helyett, igyekeztünk a megoldás orientált látásmódot erősíteni bennük. A már kialakult veszélyeztető körülmények megszüntetését követően, az együttműködés elengedhetetlen fontosságára hívtuk fel figyelmüket.

A célok megvalósítása érdekében nyújtott szolgáltatási elemek, tevékenységek:

- a gyermek veszélyeztetettségét, a család, a személy krízishelyzetét észlelő és jelzőrendszer működtetése,
- szociális és gyermekvédelmi, gyermekjóléti ügyekben tájékoztatás, információnyújtás a helyben szokásos módon
- ügyintézésben való segítségnyújtás,
- szociális segítő munka (családsegítés),
- környezettanulmány készítése felkérésre,
- szabadidős programok szervezése
- adományok gyűjtése, szétosztása (ruha-, játék-, élelmiszer, és egyéb)
- élelmiszermentés az ALDI-ból és a Penny-től is az Élelmiszerbank Egyesülettel
- országos kampány keretében tavaszi és karácsonyi élelmiszer adománygyűjtés az ALDI-ban egy hétvégén át szintén az Élelmiszerbank Egyesület koordinálásával,
- telefonálási, szkennelési és fénymásolási lehetőség biztosítása,
- támogatás az önálló életvezetésben
- kapcsolattartás helyszínének biztosítása (konfliktus, szabályozott kapcsolattartás)
- mediáció.

Az idei év célkitűzései a következők:

- Az internetes tartalmak gyermekbaráti fogyasztásának elősegítése, a **cyber-bullying ártalmak csökkentése** szülői tudásnöveléssel szakemberek bevonásával
- Az ellátási területen élő gyermekek részére a **gyermeki jogok érvényesülésének biztosítása**, valamint a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő gondozás-nevelés figyelemmel kísérése, gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztető körülmények megelőzése
- a kialakult **veszélyeztető körülmények megszüntetésében** való közreműködés - a szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetben lévő személyek, családok életvezetési képességének megtartása, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése
- **figyelemmel kísérni a lakosság életvezetését**, az egyén és család között felmerülő konfliktusokat, a konfliktusok megoldási módjának kutatásával

A fent leírtak érdekében cél a jelzőrendszeri tagok szoros együttműködésének elősegítése, rendszeres jelzőrendszeri ülések szervezése.

A Gondos Panni Szociális Központ 2022. februárjától a család és gyermekjóléti szolgálat és központok területén **módszertani feladatokat is ellát** Veszprém vármegyében un. szakmatámogatási tanácsadás biztosításával. **Célunk**, hogy a gyermekjóléti alapellátásokat érzékenyen érintő problémák mentén **szakmai, módszertani javaslatok** kimunkálásában való közreműködéssel támogassuk **az ellátórendszer működőképességének javítását**. Számos területen készítettünk javaslatokat, így a kapcsolatügyeleti, iratbetekintési, ellátotti jogok érvényesítése terén.

5. JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK, CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

A jövőre vonatkozó célokat, azok szakmai preferencia sorrendjét általában a jelzőrendszeri tanácskozás gyermekekkel, családokkal foglalkozó szakembereinek javaslata és az intézményünk szakmai tapasztalata, a feltárt lakossági szükségletek alapján határozzuk meg.

Ebben az évben **újból nyomatékosítanunk** kell számos **olyan szakmafejlesztési törekvést** e beszámolóban, amely a **település népesség növekedéséből fakad** és érinti az itt élő gyermeket és családjaikat is.

Az ágazati jogszabályok **10. ezer fő népességszám fölött** ellátási **kötelezettséget** jelölnek meg olyan rászoruló csoportokra vonatkoztatva, akiknek intézményes gondoskodását eddig nem kellett megszervezni.

Ilyen rászoruló csoportok a *pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek, fogyatékkal élők, valamint a demenciával érintett személyek*.

Az utolsó célcsoport tekintetében **nagy örömünkre szolgál**, hogy a **demens nappali ellátás** fejlesztése a **TOP-Plusz-3.3.2-21** kódszámú, „Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése” című pályázati támogatással önkormányzati önerő mellett Balatonfüzfővel közös konzorciumi együttműködésben elindult. **(E projekt keretében a család-és gyermekjóléti tevékenységet támogató tanácsadói irodák is bővíthetnek és a kapcsolattartás is kényelmesebbé válik.)**

A másik három, fentebb jelzett ellátástípus azonban olyan hiányzó szolgáltatási elem, melynek létrehozása elengedhetetlen. Fontos átgondolni, hogy **milyen jövőbeli szolgáltatások megjelenítése** lenne kívánatos **rövidtávú** célként a településen **(akár más fenntartói körben)**, amely a jóléti-szociális rendszer finomhangolását segítheti.

A szolgáltatásfejlesztés fontos állomása a fejlesztési keretek, irányok meghatározása (saját fenntartás, kitagolás), a létrehozandó szolgáltatások intézményesítésének, illetve elérési sorrendjének átgondolása, megtervezése. Ezt segíti elő a **helyi szolgáltatástervezési koncepció**.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 58/B. § (1) bekezdése értelmében a 2000 fő feletti lakosságszámú települési önkormányzat vagy társulás jogszabályban meghatározottak szerint **helyi szociálpolitikai kerekasztalt** működtet. Ezen kívül a települések (társulás) a meglévő és létrehozandó szolgáltatások áttekintése érdekében közös szolgáltatástervezési koncepciót készítenek, illetve „gondoznak”. A szociálpolitikai kerekasztal, mint a szükségleteket monitorozó és fejlesztési irányokat kijelölő fórum Balatonalmádiban a Humán Bizottság koordinálásával újra alakult. **2022-ben és célul tűzte ki** azt, hogy a városi szolgáltatásfejlesztési koncepción túl egy **járási szintű koncepció** is elkészülhessen. Ennek a megfontolásnak az alapja az, hogy a kistérség, járás szolgáltatásai átjárhatóak legyenek, illetve a szükségletek hasonlósága alapján egyes szolgáltatások hatékonyabban, közösen legyenek működtethetők, csak úgy, mint számos most biztosított ellátási forma. A megújított koncepció készítése során a népességnövekedéssel és a valós szükségletekkel összefüggő fejlesztési igényeket is át kell tekinteni 2025-ben.

Tehát a **törvényi kötelezettség** alapján létrehozandó, a helyben élő családok életvezetését támogató szolgáltatási formák:

1. demens személyek nappali ellátása
2. szenvedélybetegek nappali ellátása (mint alacsony küszöbű szolgáltatás)
3. pszichiátriai betegek nappali ellátása
4. fogyatékos személyek nappali ellátása

Az első ellátás a fentebb leírt pályázat és önkormányzati támogatás segítségével elindulhat ebben az évben. *A pályázat egyébként a demens ellátás feltételeinek kialakításán túl a gyermekjóléti központban nyújtott tanácsadói feladatok korszerű elhelyezését is biztosítja 2025. év 2. felétől.*

A másik három szolgáltatás esetében a koncepciónak kell vizsgálnia a lehetséges megvalósítási formákat, illetve az időbeli ütemezés reális lehetőségeit. A pszichiátriai betegek közösségi ellátása, illetve egyéni megsegítése vonatkozásában már történtek lépések. Kapcsolatfelvétel megtörtént a Veszprémben működő „Horgony Pszichiátriai Betegekért Közhasznú Alapítvány” –nyal. A kapcsolat az alapítvánnyal nem újkeletű. Intézményünkkel karöltve hosszú évekig működtek – székhelyünkön – pszichiátriai csoportot, illetve egyéni esetkezelések kapcsán együttműködnek, szakmai segítséget nyújtanak a családsegítőnek.

A fentiekén túl az elmúlt év tapasztalatait figyelembe véve a Központ a lakossági szükségletekhez igazodva a klasszikus családsegítői munka mellett a szolgáltatások biztosítására helyezi a hangsúlyt. Az egyre szélesebb körű szolgáltatások megjelenésével a lakosság érdeklődése folyamatos az intézmény

tevékenységei, egyéni szükségletekhez igazodó szakmai szolgáltatásai, valamint közösségfejlesztő rendezvényei iránt.

Gyakorlattá vált, hogy minden évben van egy-két olyan **kampányunk**, amelyek nagyobb csoportokat megmozgatva egy-egy probléma megismerését szélesebb körben lehetővé teszik. 2018-ban a **szenvedélybetegségek, addikciók**, 2019-ben ez a **demencia** volt a kampánytémánk. 2020-ban az **előítéletek, kirekesztés** témában terveztünk ilyet, de ennek megvalósítása, sajnos, a kialakult járványügyi helyzet miatt életbe léptetett korlátozó intézkedések hatására későbbi időpontokra tolódnak. 2023-ban a az **egyéni, közösségi krízisekkel**, és beavatkozási lehetőségekkel foglalkoztunk, 2024-ben az **óvodai, iskolai gyermekvédelem** kérdése került fókuszba.

A városban együttműködünk a civil szervezetekkel, közös programokat szervezünk az intézményünkkel rendszeres kapcsolatban álló családokkal, gyermekekkel, ifjakkal, idősekkel. A különböző szociális, mentális problémákra célcsoportok létrehozásával, azok folyamatos működtetésével kívánunk kis közösségeket létrehozni, ezzel biztosítva a csoportok önjáróvá válását, önszerveződését.

Célunk 2025-ben is, hogy színes szolgáltatásainkat fenntartsuk és hogy a *prevenció*s szolgáltatások terén is hatékonyabbak legyünk. Úgy gondoljuk, hogy a **szolgáltatói személet** fenntartásával a lakosság bizalmának növelésével egyrészt a jelzésre kötelezettek felelősségvállalását növeljük, másrészt a segítségre szorulókat erősítjük abban, hogy bajban, krízishelyzetben is érdemes felkeresni az intézményt.

A szolgáltatások lakossági becsatornázódása terén a közösségi formák, személyes információs kapcsolatok hatékonyságának csökkenését, ezzel párhuzamosan pedig a **digitális, írott, közösségi platformok** útján történő promotálás jelentőségének növekedését érzékeljük valamennyi korosztályban. Ezért a jövőbeli időszakban ezek fejlesztését ezt kiemelt célként határozzuk meg.

Célunk továbbá az, hogy a prevenció és egyéni szolgáltatások kínálatát *inkubátor ház* jellegűen új elemekkel gazdagítsuk további partnerek befogadásával, illetve pályázati programok elnyerésével.

Összességében a számos napi kihívás ellenére úgy értékeljük, hogy a településen a gyermekjóléti, családsegítő hivatás ellátásához a fenntartó igyekszik minden szükséges támogatást biztosítani, mind erkölcsi, mind pedig finanszírozási értelemben. Célunk az, hogy ennek megfelelően 2025-ban is elhivatottan, a gyermekek és családok érdekében eljárva a lehető legmagasabb szintű szolgáltatást biztosítsuk Balatonalmádiban és a járásban.

Balatonalmádi, 2025. április 10.

Dr. Sajtos Ildikó
intézményvezető